

Kurs organowy
Preludia chorałowe J.S. Bacha
ze szczególnym uwzględnieniem „*Orgelbüchlein*”

(Budkowice Stare – Góra Św. Anny, 24–25 maja 2003 r.)

Już po raz trzeci z rzędu miał miejsce na Śląsku Opolskim kurs organowy organizowany przy współpracy trzech muzycznych instytucji Opola: Centrum Edukacji Artystycznej – Region Opolski (CEA), Państwowej Szkoły Muzycznej II st. oraz Studium Muzyki Kościelnej przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego.

W tym roku był on prowadzony przez prof. Magdalenę Czajkę z Akademii Muzycznej w Warszawie na temat: *Preludia chorałowe J.S. Bacha ze szczególnym uwzględnieniem „Orgelbüchlein”*

Kurs był przeznaczony dla uczniów i pedagogów klas organów PSM II st. w Opolu, słuchaczy i wykładowców Studium Muzyki Kościelnej przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego oraz organistów diecezji opolskiej. Wzięło w nim udział 36 osób, w tym 8 nauczycieli i wykładowców PSM II st. oraz SMK. Kurs odbywał się w Budkowicach Starych, w tamtejszym kościele parafialnym przy organach mechanicznych (Stockmann 1999). Wszyscy uczniowie i studenci byli zobowiązani do czynnego udziału w kursie poprzez przygotowanie przynajmniej jednego preludium chorałowego J.S. Bacha ze zbioru *Orgelbüchlein*. Niektórzy z uczestników przygotowali także preludia chorałowe z innych zbiorów.

Prof. M. Czajka omówiła najpierw ogólne aspekty historyczne, muzyczne, registracyjne preludium chorałowych, a później już konkretnie na poszczególnych

chorałach wdawała się w szczegóły wykonawcze utworów. Oprócz uwag muzycznych dzieliła się uwagami pedagogicznymi, odnoszącymi się do warsztatu technicznego kursantów. Niezwykle cenne były jej wskazówki dotyczące metod efektywnego ćwiczenia, optymalnej sylwetki ciała organisty przy instrumencie oraz poprawnego aparatu gry zarówno manualowej, jak i na pedale.

Godnym zaznaczenia jest niezwykle gościnność gospodarza – proboszcza parafii w Budkowicach Starych ks. Jerzego Bortela, który wszystkich uczestników obdarował płytą CD z nagraniem muzyki organowej w wykonaniu Jahannesa Dandlera na tamtejszych, niedawno wybudowanych przez firmę Stockmann organach.

W dniu następnym w ramach kursu odbył się koncert prof. Magdaleny Czajki na organach w bazylice na Górze Św. Anny, która wirtuozowsko oraz z wielkim smakiem i wyczuciem stylu wykonała następujące utwory:

F. Mendelssohn-Bartholdy, *Preludium i fuga d-moll* op. 37, nr 3;

J.S. Bach, preludia organowe z *Orgelbüchlein*:

- *Erstanden ist der heil'ge Christ* BWV 628;
- *Erschienen ist der herrliche Tag* BWV 629;
- *Jesus Christus, unser Heiland* BWV 626;
- *Christ lag in Todesbanden* BWV 625;
- *Heut' triumphieret Gottes Sohn* BWV 630;

Josef Rheinberger, *Sonata e-moll* op.132.

Komentarz do koncertu przygotowała i koncert prowadziła pisząca te słowa. Po koncercie odbyło się spotkanie uczestników kursu z prof. M. Czajką.

Żywe zainteresowanie kursem dowodzi, że jego organizowanie było wydarzeniem owocnym i potrzebnym. Stanowi on czynnik integracyjny z natury rzeczy dość rozproszonego środowiska organistowskiego, uświadamia uczniom i studentom konieczność pilnej, systematycznej pracy, organistom konieczność ustawicznego kształcenia, pedagogom porządkuje posiadaną wiedzę oraz pozwala poszerzać wachlarz wiedzy i umiejętności pedagogicznych.

Lucyna Glezner-Sun